

thema
samenspel

Uiteraerd

Kwartaalmagazine van Reinaerde winter 2018

Jorrit voelt zich thuis

Podium geven aan samenspel

Maatwerk motiveert

Mens zijn

De afgelopen maanden hebben cliënten, familie, medewerkers en ik veel met elkaar gesproken. Nu doe ik dat elke dag wel. Maar deze gesprekken gingen over iets speciaals: over de toekomst. Ook dan willen we dat mensen met een beperking kunnen rekenen op goede begeleiding en behandeling. Hoe?

Ik zie om mij heen dat mensen ouder worden. De vraag naar zorg, begeleiding en behandeling groeit. Jacqueline vertelt dat ook. Zij is voorzitter van de centrale cliëntenraad cliënten. Ze ziet het sociale contact onder druk staan. Mensen zoeken hun burens minder snel op. Zelf doet zij dat wel. Zo verraste ze een zieke buurvrouw met een maaltijd macaroni. Dat vind ik een mooi gebaar. Want dat is precies wat de wereld mooier maakt: van betekenis zijn voor een ander.

Dan is het wel belangrijk dat je bij die ander in de buurt kunt komen. Of, zoals Jacqueline dat zegt: "Ik wil onder de mensen zijn als ik er zin in heb. Gewoon met de bus of met de tram en niet alleen met de regiotaxi voor gehandicapten."

Dichtbij de ander zijn. Mens zijn. Dat vraagt én geeft veerkracht. Want met aandacht horen en zien we elkaar. Daarmee maken we samen de wereld mooier. In het groot en in het klein. Zo zijn we nu en in de toekomst van waarde voor elkaar.

Ella van Lingen
bestuurder

inhoud

Uiteraerd winter 2018

Moeder (I) in gesprek met gedragskundige.

Samen deskundig

Ouders kennen hun eigen kind vaak van haver tot gort. Door kennis met ouders uit te wisselen komen zorgprofessionals tot de beste begeleiding en zorg voor kinderen met een beperking. Samen met de ouders komen ze zo tot de beste begeleiding en zorg voor kinderen met een beperking. Onder het motto 'samen deskundig' vullen ouders en zorgprofessionals elkaar uitstekend aan. De 6-jarige Jorrit voelt zich daardoor prima thuis bij Kinderdagcentrum Skippy in Nieuwegein.

Uiteraerd/Kijker

is het magazine van Reinaerde voor cliënten, familie, vrienden, medewerkers en geïnteresseerden. Uiteraerd/Kijker verschijnt in de lente, de zomer, de herfst en de winter. Is uw adres gewijzigd, stuur dan een e-mail of een briefje naar het redactieadres.

Redactieadres

Postbus 3364
3502 GJ Utrecht
030-22 999 22
communicatie@reinaerde.nl

Tekst

Communicatie Reinaerde

Ontwerp & opmaak

Bladen&Co, Utrecht

Fotografie

Berto Rietema, Mel Boas

Overname van artikelen, delen eruit, foto's, film en illustraties is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Kijk de filmpjes bij de verhalen op het Reinaerde videokanaal van You Tube.

Volg ons ook op social media:

Facebook: facebook.com/reinaerde.zorgorganisatie

You Tube: Reinaerdevideo

Twitter: Reinaerdezorg

Instagram: instagram.com/reinaerde

Reinaerde is aangesloten bij
Carante Groep.

7

'Nee, tenzij'

Op 1 januari 2020 wordt de Wet zorg en dwang (Wzd) van kracht. Deze wet vervangt de huidige Wet Bopz (Bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen). Uitgangspunt van de Wzd is dat er geen vrijheidsbeperkende maatregelen of onvrijwillige zorg meer mogen worden toegepast, tenzij er sprake is van ernstig nadeel voor de cliënt of zijn omgeving. Cliënten in Woudenberg kregen er een workshop over.

8

Activeringstraject succesvol

Een paar jaar geleden is Reinaerde TRES gestart met een speciaal programma voor mensen die moeite hebben hun dag zo zinvol mogelijk in te vullen. Om te voorkomen dat zij doelloos thuis op de bank blijven zitten, worden activeringscoaches ingeschakeld. En met succes. Dankzij hun inspanningen en motivering zijn zo'n veertig cliënten inmiddels weer vol trots aan de slag.

10

Podium geven aan samenspel

Met elkaar bouwen we aan een betere wereld om ons heen, waarin iedereen een rol van betekenis heeft. Dat is de missie van Reinaerde, die we de komende drie jaar met hart en ziel uitdragen in onze nieuwe strategische koers 'Podium geven aan samenspel'. Contact hebben met elkaar, naar elkaar luisteren, met anderen samenwerken, werkplezier, waardering en innovatie spelen in deze koers de hoofdrol.

Samen muziek maken stimuleert wederzijds contact.

Meer, meer, weer meer...

Bas Jonker is voorzitter van de centrale cliëntenraad, commissie vertegenwoordigers. Hij schrijft over wat de ccr bezighoudt.

Iedereen die gebruik maakt van de diensten van Reinaerde wil meer aandacht, meer zorg, of gewoon meer van hetzelfde, meer van nog beter, meer kwaliteit en nog veel meer. Ben je er nog? Zo'n stukje wordt het dus. Gewoon verder lezen, moeilijker wordt het niet.

Laten we eerlijk zijn, we willen toch allemaal meer? Op de televisie krijg je meer nieuws en op de radio meer weer. En de mobiel kan ook steeds meer (met mijn mobiel kan ik zelfs bellen). Maar is

meer ook beter? Willen wij in 2019 niet meer, maar beter? Ja toch? Beter zorg, beter contact met de begeleiders, de familie, vrienden en de vrijwilligers om ons heen. Dat wij beter

luisteren naar de bewoners en degenen die bij Reinaerde werken of hun dag besteden. Daar gaat de Strategische Koers 2019-2021 van Reinaerde ook over.

Vooraf ook over beter luisteren naar de medewerker. Wat heeft die nodig om beter zijn of haar werk te kunnen doen? Want een tevreden medewerker levert betere zorg en dat hoeft niet altijd meer te zijn. Vorige week zei de nieuwslezer dat er na de reclameboodschappen meer weer zou komen. Waarop ik dacht: wij willen niet meer weer, maar beter weer. Daar gaan we voor in 2019. Alvast een beter jaar toegewenst.

thema
samenspel

“Jorrit mag hier zijn wie hij is”

Als het over hun kind gaat, vinden ouders het belangrijk dat de zorgprofessionals bij Reinaerde en zij elkaar aanvullen, onder het motto ‘samen deskundig’. Ook Sonja Kastelein, moeder van Jorrit, en gedragskundige Lisa van Dorresteyn zijn daarvan overtuigd. “Samen creëren we de meest gunstige omstandigheden voor Jorrit. We komen ieder vanuit onze eigen expertise tot wat hij nodig heeft.”

Voordat de nu zesjarige Jorrit naar Kinderdagcentrum Skippy in Nieuwegein ging, hadden zijn ouders al het nodige met hem meegeemaakt. “Na zijn eerste twee jaar begon Jorrit zich anders te ontwikkelen”, vertelt moeder Sonja. “Na een tijdje besloop ons het gevoel dat er iets niet pluis was. Jorrits spraak ontwikkelde zich onvoldoende.” Rond zijn derde jaar lieten zijn ouders een genetisch onderzoek bij hem doen. Daar kwam uit naar voren dat Jorrit het Phelan-McDermondsyndroom heeft, een zeldzame chromosoomafwijking die ervoor zorgt dat de (spraak)ontwikkeling achterblijft. “In zijn toenmalige behandelgroep werd hij overvraagd”, zegt Sonja, terugblikkend op die periode. “We merkten dat hij niet leerde van eerdere ervaringen en dat hij heel veel herhaling nodig had. Toen wisten we meteen dat we een stapje lager moesten gaan, zodat hij beter in zijn vel zou gaan zitten. Daar sloot Reinaerde eigenlijk perfect bij aan.”

Skillbox

Hoe vrolijk en nieuwsgierig Jorrit ook is, hij heeft ook moeite met waarnemen en daardoor problemen met het verwerken van prikkels. Doordat hij niet over spraak beschikt, kan hij zich moeilijk uiten, vertelt zijn moeder, die zelf ook een achtergrond in de hulpverlening heeft. “Om die prikkels te reguleren gebruiken we een zogeheten *skillbox*.” “Het idee van de *skillbox* komt van Jorrits ouders”, vult gedragskundige

Lisa aan. “Zij hebben thuis al zo’n *skillbox* en zien dat dit Jorrit helpt. In overleg met Sonja en de ergotherapeut van Reinaerde willen we via die *skillbox* het oplopen van spanning helpen voorkomen.”

Naar aanleiding van vragen van de ouders en begeleiders hierover, onderzocht Lisa Jorrits adaptief vermogen en zijn intelligentie. Aan de hand van die uitkomsten heeft ze, samen met zijn ouders, naar zijn ontwikkelingsniveau gekeken. Dat bleek uit te komen op dat van een kind van 2. Herkenbaar, vindt Sonja, die het in de thuissituatie ook al zag gebeuren: “Jorrit is nu 6, maar hij wordt inmiddels ingehaald door zijn jongere broertje.”

Samen sterk

Met het onderzoek bracht Lisa haar deskundigheid als gedragskundige in. “Mijn kennis zit met name in de ontwikkelingsfases die kinderen doormaken. Ik zie mezelf ook als een soort behandelcoördinator”, zegt ze. Als gedragskundige ziet Lisa Jorrit niet dagelijks. “Ik vind het mooi om gezamenlijk, dus met ouders, begeleiders, behandelaars en mijzelf, tot een

“Die gedeelde deskundigheid vind ik heel sterk”

“Jorrit voelt zich beter begrepen”

Moeder Sonja (l) wisselt kennis uit over Jorrit met gedragskundige Lisa.

beeld te komen”, legt ze de werkwijze uit. “Ik voer multidisciplinair overleg, stel jaarlijkse evaluaties op met ouders en andere betrokkenen en als er vragen zijn, kijk of ik daarin iets kan betekenen of zorg ik zo nodig dat er een behandelaar zoals een logopedist of fysiotherapeut betrokken wordt.” “Die gedeelde deskundigheid vind ik heel sterk bij Reinaerde”, benadrukt Sonja. “Ze staan er heel open voor en ze hebben veel expertise. Ik vind echt dat we daardoor samen heel sterk zijn.”

Afstemming

In zijn ondersteuningsplan staat nu dat Jorrit het nodig heeft om zich op de groep prettig en veilig te voelen, zodat hij gestimuleerd kan worden in zijn

ontwikkeling. En Jorrit heeft veel nabijheid van begeleiders nodig. Dankzij hun goede afstemming gaan ouders en begeleiders nu op dezelfde manier met hem om. Ze sturen elkaar foto's en videobeelden op en werken met de methode van FloorPlay om Jorrit samen goed te begrijpen. Door FloorPlay sluiten ze aan bij Jorrits interesses en komen zo meer met hem in contact.

Van al die gedeelde kennis merk je op het eerste gezicht niet veel. Jorrit rent vrolijk rond op Skippy en komt heerlijk tot rust in de snoezelruimte. Al is er 's middags wel weer een gesprek met de logopedist hoe er verder aan zijn spraakontwikkeling gewerkt kan worden. Sonja: “Met Jorrit gaat het nu heel goed. Hij mag zijn wie hij is hier. Als we twee dingen op een dag hebben gedaan, is het meestal wel genoeg. Als ik zie dat hij te onrustig is, til ik hem op en hou ik hem bij me.”

Successen

Jorrit ontwikkelt zich intussen met kleine stapjes. Er zijn zeker successen geboekt, vindt zijn moeder. “We zijn nu aan het kijken naar de volgende stap. Ik zou het mooi vinden als hij een vorm van onderwijs zou kunnen krijgen.” Ook Lisa is tevreden over hoe het met Jorrit gaat. “Ik hoor in evaluaties met ouders en begeleiders dat Jorrit zich beter begrepen voelt. Bij Skippy zijn doet hem goed”, stelt de gedragskundige. ●

Samen deskundig

Om na te gaan welke waarde de zorg bij Reinaerde heeft, voerden we vorig jaar gesprekken met ouders uit cliëntenraden van de kinderdagcentra en vond een bijeenkomst plaats bij Kinderdagcentrum De Berk in Zeist. De liefdevolle, warme, gastvrije omgeving waar de kinderen zich veilig voelen is belangrijk, maar de gedeelde deskundigheid wordt door ouders vooral als waardevol gezien. De diverse deskundigheid van ouders en cliënten willen we nog beter gaan benutten in de begeleiding en zorg. Ook willen we stimuleren dat ouders onderling hun ervaringen en kennis kunnen delen.

Nieuwe wet vervangt Bopz

Hoewel het nog wel even duurt voordat de nieuwe Wet zorg en dwang (Wzd) ingaat – om precies te zijn op 1 januari 2020 – bereiden we ons er nu al op voor. Van zorgprofessionals wordt immers verwacht dat zij op de hoogte zijn van deze nieuwe wet, hoewel er ook nog veel vragen over zijn. Maar ook cliënten en ouders stellen belang in het omgaan met vrijheidsbeperkende middelen en dwang in de zorg.

Vereniging LFB gaf in oktober bij Reinaerde De Heygraeff in Woudenberg de workshop De Held, over vrijheid, vrijheidsbeperking en de Wzd. Bewoners van het Slotlaantje en de Bongerd, hun familieleden, de cliëntenraad, verwantenraad en manager Renaldo van Kallen spraken daar samen over dit onderwerp.

KansPlus

Evaringsdeskundige Jeffrey van den Oudenalder en Hélène Hooft van LFB legden aan de hand van filmpjes, een poster en in spelvorm uit wat de nieuwe wet ruwweg inhoudt. “Deze nieuwe wet gaat overal

gelden waar mensen met een verstandelijke beperking zijn, of ze daar nu wonen, werken of dagbesteding hebben”, aldus Hélène. Zij verwees voor meer achtergronden over de Wzd naar www.kansplus.nl. Hier staat in eenvoudige en duidelijke taal beschreven wat de Wzd betekent.

Nee, tenzij

De Wzd vervangt de Wet Bopz (Bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen) voor mensen met een verstandelijke beperking of dementie. Voor de geestelijke gezondheidszorg komt een andere wet. Het uitgangspunt van de Wzd is ‘nee, tenzij’. Dat betekent dat vrijheidsbeper-

kende maatregelen of onvrijwillige zorg in principe niet meer mogen worden toegepast, tenzij er sprake is van ernstig nadeel voor de cliënt of zijn omgeving. “Onder onvrijwillige zorg wordt verstaan alle zorg waar je het als cliënt niet mee eens bent”, verduidelijkte Hélène. “Je kunt dat laten merken door je woorden, maar ook door je gedrag. Nee schudden met je hoofd, bijvoorbeeld.”

Naar aanleiding van het kiezen van een foto van iemand die voor jou een ‘held’ vertegenwoordigt, ontstonden aan tafel mooie gesprekken over vrijheid en onvrijheid, over samen en alleen en over rolmodellen. Manager Renaldo zei dat er in het Huiskameroverleg meer van dit soort gesprekken gevoerd gaan worden.

Blik op Vrijheid

Om mensen voor te bereiden op de Wzd organiseert Reinaerde komend voorjaar Blik op Vrijheid-bijeenkomsten, voor cliënten, familieleden en medewerkers. Op www.reinaerde.nl leest u hier tegen die tijd meer over. ●

Penningmeester gezocht

Het Fonds Ondersteuning Cliënten Reinaerde biedt financiële ondersteuning aan mensen met een beperking, om zo hun bestaan te verrijken. Het Fonds zoekt met spoed een nieuwe penningmeester.

Gezocht wordt iemand die:

- affiniteit heeft met mensen met een beperking
- beschikt over bestuurlijke ervaring
- bekend is met de status van een ANBI-stichting
- beschikt over boekhoudkundige ervaring
- beschikt over een computer met gespecialiseerde boekhoudkundige software
- de jaarrekening maakt
- betalingen namens het Fonds verzorgt
- zeer nauwkeurig en integer is
- gemiddeld 4 x per jaar de vergaderingen bijwoont

FONDS ONDERSTEUNING
CLIËNTEN **REINAERDE**

Het Fonds Ondersteuning Cliënten Reinaerde ondersteunt de persoonlijke wens of behoefte van de cliënt. De opbrengsten van het vermogen besteedt het fonds aan activiteiten en voorzieningen voor de doelgroep. Meer informatie over het Fonds staat op: www.reinaerde.nl.

Informatie over de functie kun je inwinnen bij voorzitter Willem Jongma, tel: 035-5312008 of: 06-17402626. Een e-mail sturen kan ook: willem.jongma@gmail.com.

Contact, maatwerk, motiveren

Reinaerde TRES wil mensen helpen bij het vinden van een zinvolle daginvulling. Daarmee voelen zij zich gelukkiger en gezonder. Om mensen die al lang thuis zitten te activeren, heeft Reinaerde een speciaal activeringstraject opgezet, dat zijn vruchten begint af te werpen.

Diane van Ek van der Sluys met haar activeringscoaches Suzanne Notenboom (l) en Miranda Chen.

Activeringscoaches Suzanne Notenboom en Miranda Chen spelen daar een grote rol in.

Dankzij hun inspanningen zijn er in twee jaar bijna 40 mensen in een of andere vorm weer aan de slag gegaan. Hun geheim? Contact maken, maatwerk en motiveren, aldus beide coaches.

Thuis op de bank

Soms lukt het mensen niet een baan te krijgen of te behouden, of is de stap naar dagbesteding nog te groot. Daardoor missen ze uitdagingen en vereenzamen ze. Door de negatieve spiraal belanden ze uiteindelijk thuis op de bank. Suzanne: "Dat willen we niet. We willen dat iedereen zinvolle dagbesteding doet. Als niets meer werkt om mensen die thuis zitten te activeren, worden wij ingeschakeld."

Diane van Ek van der Sluys (43) behoorde tot de groep thuiszitters. Na een ernstig auto-ongeluk heeft ze niet-aangeboren hersenletsel en woont ze bij Reinaerde

Musicallaan in Utrecht. Veel van wat voorheen zo vanzelfsprekend leek, is veranderd. Diane: "Ik ben aan één kant verlamd en kwam in een rolstoel. Terug naar werk lukte niet zomaar. Ik voelde me nutteloos en onzeker en wist niet meer wat ik wilde. Dat was zo demotiverend."

Maatje

Na een moeilijke periode kwam ze in contact met Miranda. Zij hielp Diane bij het zoeken naar mogelijkheden. "Je probeert eerst contact te maken om het vertrouwen van mensen te winnen", vertelt Miranda, die dat het belangrijkste onderdeel noemt. "De één heeft daar wat meer tijd voor nodig dan de ander, en die tijd nemen we. Soms betrekken we ook de ouders, het netwerk en begeleiders erbij. Door goed te luisteren en aan te sluiten bij iemand, word je een soort maatje."

De activeringscoaches onderzoeken wat iemand kan en kijken welke mogelijkheden er zijn voor werk of dagbesteding. Dat

kan een plek bij Reinaerde zijn of bij een regulier bedrijf. Een stage of opleiding behoort ook tot de mogelijkheden.

Superleuk

Voor Diane werd het een beschermde werkplek bij Reinaerde De Drie Ringen. Inmiddels werkt Diane hier twee dagen in de week als activiteitenbegeleider. Op dinsdag verzorgt ze de nagels van bewoners en op donderdag geeft ze hen sportles. "Ik krijg er zelf ook energie van", zegt ze opgewekt. "Het is superleuk, vooral door de contacten en waardering die ik krijg. Het gaat nu weer erg goed met me! Zonder Miranda was me dat nooit gelukt."

Toen Diane eenmaal haar plek had gevonden en ze haar doel, een passende dagbestedingsplek, had bereikt, was het traject klaar. Diane krijgt nu nog ondersteuning van jobcoach Carolien. Wil je meer verhalen lezen of informatie? Volg TRES Reinaerde op Facebook of kijk op www.reinaerde.nl. ●

Meer personeel door traineeship

Het personeelstekort in zorg en welzijn is groot. Stilzitten en afwachten kan niet. Daarom is de overheid de campagne *Ik Zorg* gestart. Ook Reinaerde is druk bezig. Zo is in oktober het traineeship Begeleider in Ontwikkeling gestart. Didi Koerts en Anke van Rijk zijn twee van de eerste trainees. “Het is een mooie kans, zowel voor Reinaerde als voor mij”, vertelt Didi.

“Het traineeship is een goede stap. Je haalt hiermee echt mensen binnen”, aldus Didi. Ze is blij met de kans die ze heeft gekregen en werkt met veel plezier bij De Reiger. “Ik heb geen zorgachtergrond, maar wilde toch graag de zorg in. Eerst keek ik naar een traject als leerling, maar met dat salaris kon ik niet rond komen. Het traineeship kwam als geroepen.”

Mogelijkheden

Het traineeship duurt ongeveer 1,5 jaar. De trainees werken telkens 5 maanden op een locatie en komen in dienst als begeleider B. Anke werkt 28 uur per week bij dagbesteding De Cimbaal in Nieuwegein. “Er is veel mogelijk, zo kun je bijvoorbeeld meer of minder uren werken”, zegt ze. “We komen elke week een dagdeel bij elkaar. De ene keer voor intervisie, dan weer voor een scholing.”

Over de streep

Didi: “We hebben een superleuke groep met goede begeleiders. Het is fijn om ervaringen te kunnen delen en van elkaar te leren.” De trainees zijn ervan overtuigd dat het traineeship mensen over de streep kan trekken om voor de zorg te kiezen. “Het is een win-winsituatie”, vindt Didi. ●

Klaar-huis-dag

Mieke is moeder van Famke. Famke bezoekt kinderdagcentrum De Berk van Reinaerde. Ze heeft een verstandelijke beperking en autisme.

De eerste kennismaking met de Pinguïngroep van KDC De Berk was vlak voor Famke's 4e verjaardag. Toen ik met Famke op mijn arm bij de groep naar binnen liep gebaarde ze uit alle macht de enige 3 gebaren die ze toen kende: klaar-huis-dag, klaar-huis-dag! Angstig klampte ze zich aan me vast en ze durfde geen voet op de vloer te zetten.

Gelukkig waren de 'juffies' superlief en namen alle tijd om Famke beter te leren kennen. Ze keken goed naar haar en reageerden op haar geluidjes en bewegingen. Langzaam kreeg ik het vertrouwen dat de zorg voor Famke bij hen in goede handen was en kon ik ontspannen.

Jaren later is het kleine meisje dat niet op de grond durfde uitgegroeid tot een hele dame die goed duidelijk kan maken wat ze wil. Een vrolijke meid die goed in haar vel zit. Het is ook tijd geworden om de veilige groep van het Kinderdagcentrum, waar ze zoveel geleerd heeft, te verlaten. Famke wordt 18 en gaat naar volwassen dagbesteding. We hebben een mooie plek voor haar gevonden met ruimte om te bewegen en te ontwikkelen. Mijn rol is deze keer veel meer op afstand. Want ze is te groot om nog in mijn armen naar binnen gedragen te worden (al zou ik dat wel willen). En haar vaste begeleidster weet inmiddels beter dan ik wat haar 'gebruiksaanwijzing' op een groep is. Maar ik heb er vertrouwen in dat het goed komt.

Hoe dan ook, het is tijd om te gaan: klaar-huis-dag.

Mieke Westmeijer

Dank je wel Mieke, voor de prachtige en invoelbare columns die je de afgelopen zes jaar hebt geschreven over Famke. We wensen jullie alle goeds! De redactie.

Koers 2019 – 2021 in het kort

Podium geven aan samenspel

Onze missie is: met elkaar bouwen we aan een betere wereld, waarin iedereen om ons heen een rol van betekenis heeft.

1

Gezien en gehoord worden

We vinden het belangrijk goed te luisteren en contact te hebben met elkaar.

2 De kracht van samen

Wij kiezen ervoor om vooral met anderen samen te werken.

3

3 Werkplezier en waardering

We werken met plezier en onderlinge waardering.

4

4 Innovatie als motor

We verbeteren, vernieuwen en versterken.